

PER ASPERA AD ACTA MILITARIA

Head lugejad!

Järjekorras 19. KVÜÕA toimetiste numbriga kaasnevad mõned sisulised muudatused, mis loodetavasti lisavad meie ainsale eelretsenseeritavale sõjateaduslikule ajakirjale atraktiivsust ja suurendavad selle praktilist kasu eelkõige kaitseväelastest lugejate jaoks. Oleme talletanud kõik selle, mis aja jooksul väärtuslikuks on osutunud, nii mõndagi aga ka täiendanud ja uuendanud.

KVÜÕA on ainus sõjaväelisi juhte koolitav riigikaitsealine kõrgkool Eestis. Kogumiku koostamisel on järgitud selget joont: säilitatud on õppeasutuse jaoks olulised teemakäsitlused – juhtimisõpe ja sõjaväepedagoogika –, mis kajastavad teadusliku õppe- ja arendustegevuse kulgu ning ohvitseride väljaõppega seotud probleeme. Samas oleme meele pidanud ka Eesti kaitseväge tegev- ja reservväelaste vajadusi ja väljakutseid ning käsitlenud sõjaväelise juhtimise ja väljaõppe üldisemaid küsimusi. Kuna KVÜÕA roll kaitsealases teadus- ja arengutegevuses kasvab aina, siis soovime edaspidi avaldada senisest rohkem sõjateaduslikke artikleid, mis puudutavad Eesti riigikaitse jaoks esmatähtsaid teemasid (riigikaitsestrateegia, julgeoleku- ja riigikaitsepoliitika, ressursihaldus, sõja- ja sõjakunsti ajalugu, sõjaväeline juhtimine ja eestvedamine jm). Tulevikus ootame elavamalt kaastööd iseäranis operatsioonianalüüsi ja militaar tehnoloogia valdkondades pädevatelt autoritelt. Tähelepanu alt ei jää kõrvale ka pidevalt muutuv rahvusvaheline julgeolekukeskkond ning sellega seonduvad poliitilised, juriidilised, eetilised ja sõjanduslikud aspektid. Ajakiri jätkab interdistsiplinaarsete uurimistulemuste avaldamise platvormina, et anda panus sõjateaduse kui mitmetahulise teadusdistsipliini väljakujunemisse ja arengusse.

KVÜÕA toimetised püüavad olla sillaks teaduse ja poliitika, tsiviilühiskonna ja kaitsejõudude, akadeemilise hariduse ja sõjaväelise väljaõppe, argumenteeritud analüüsi ja poliitilise nõuande vahel. See on oluline missioon, mida toimetuskolleegium kõigi teadusajakirjale esitatud nõudmistega arvestades täita soovib. Toimetuse kolleegiumisse kuuluvad sõjandusega erineval moel seotud kodu- ja välismaised teadlased ja sõjaväelased, ning sõjateadusliku väljaandena on ajakiri suunatud eeskätt tegev- ja reserv-

väelastele ning riigikaitsega tegelevatele isikutele, aga ka sõjateaduslikest ja julgeolekupoliitilistest seisukohtadest huvitatud lugejaskonnale.

Eesti kaitseväge ja julgeolekupoliitikat saab nüüd rohkem kui kunagi varem käsitada rahvusvahelise julgeolekupoliitika ja sõjalise koostöö kontekstis. See toob paratamatult kaasa tihedama suhtlemise, teadmiste ja kogemuste vahetamise sõjanduskultuuride vahel ning piire ületava teadusliku diskussiooni. Sestap teeme järjest enam koostööd piiritaguste autoritega. Selles toetab meid ka ajakirja nõuandev kogu, mis koosneb rahvusvaheliselt tunnustatud ekspertidest. Samm rahvusvahelistumise suunas on ka see, et toimetistest saab lugeda järjest enam ingliskeelseid artikleid. Samas järgib ajakiri endiselt emakeelse sõjandusliku mõtlemise ja oskuskeele edendamise põhimõtteid, samuti jääb tooni andma kodumaiste sõjandus- ja julgeolekupoliitiliste küsimuste teaduslik arutamine ja argumenteeritud diskussioon.

Peame oluliseks avaldada eestikeelsete kaastööde ingliskeelseid lühikokkuvõtteid, et avada artiklite sisu rahvusvahelisele lugejaskonnale.

Uue rubriigiga „Sõjateaduslik mõte minevikus ja tänapäeval” soovime lugejatele pakkuda retrospektiivi sõjateaduslikest diskussioonidest, mis ei ole oma tähendust siiani minetanud. Teisalt soovime anda tänastele sõjandus-eksperptidele võimaluse arutleda sõjateaduse olemuse ja määratluse, piiride ja proovikivide üle, et panustada sisuliselt sõjateaduse kui teadusdistsipliini edasisse arengusse Eestis. Rubriik on avatud ka päevakajalistele sõjateaduslikele lühianalüüsidele ja argumenteeritud kommentaaridele.

Rubriik „Raamatuaruustus” on samuti värske lisandus – selles tutvustatakse rahvusvaheliselt tuntud sõjandusteoseid, mis on kõnekad ka Eesti kaitsejõudude jaoks. Rubriigis „Sündmus” märgitakse ära Kaitseväge Ühendatud Õppeasutustes toimunud teadusüritused, mis tiivustavad teaduspõhist õppetööd ning edendavad kaitsealast teadus- ja arendustööd.

Ehkki ajakirja kvaliteedi seisukohast on ja jääb keskseks sisu, annab palju juurde ka vorm – juba järgmisel korral loodame lugejate ette astuda ka visuaalselt uuenenud kujul. Toimetuskolleegiumi nimel täname kõiki autoreid, retsensente, konsultante ja toimetajaid tehtud töö eest ning loodame, et lugejad leiavad siinsest numbrist nii tuge oma igapäevasele kutsetööle kui ka impulsse oma mõtete akadeemiliseks väljendamiseks.

Esimese Eesti iseseisvusaja üks tuntumaid sõjaväelisi juhte ja sõjandusliku mõtte arendajaid, kin-ltn Nikolai Reek, on kirjutanud 1936. aastal, et me vajame algupärast sõjanduskirjandust eelkõige „... iseseisva sõjalise mõtlemise, eeskätt meie algupärase doktriini kujundamiseks ja arendamiseks ning tema sisendamiseks kaitseväge laiematesse massidesse. Meie algupärase doktriini alaline värskus, tema hoidmine ajanõuete kõrgusel ja lõpuks

doktriini ühtlus on neid tegureid, mis mõnede teiste tegurite hulgas kompen-
seerivad meie arvulist ja tehnilist nõrkust. /.../ Et ära hoida soistumist meie
juhtkonna massi vaimsel pinnal, selleks on vaja elustada sõjalist mõtlemist
ja parimaks abinõuks on siin algupärane sõjakirjandus.”¹ – Sõnad, millel on
ajatu ja kestev väärtus ka tänases Eesti kaitsevâes.

Head lugemist, kaasamõtlemist ja uusi kaastõid soovides

Andres Saumets
peatoimetaja

¹ Reek, N. 1936. Juhi sõjakirjanduslikust loomingust. – Sõdur, nr 16/17, lk 393–394.